

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

Contactpersoon

DG@rivm.nl

Onze referentie

DG/2024-0083

Datum 14 augustus 2024
Betreft Reactie op uw schrijven van 22 juli 2024

Geachte heer van Loef en heer Jacobs,

Dank voor uw vragen over de sterftcijfers en data over levensverwachting op de RIVM website. Hieronder beantwoorden wij uw vragen.

Bandbreedte van de sterftcijfers 2024

U geeft aan dat de sterftcijfers gewijzigd zijn op 10 juli jl. zonder dat hier een verklaring voor is gegeven, en dat de bandbreedte van de verwachte wekelijkse sterfte met terugwerkende kracht is aangepast waardoor er minder oversterfte is in 2024.

Het RIVM berekent elk jaar in de eerste week van juli de boven- en onderverwachting van de sterfte voor het komende jaar. Om de verwachte sterfte en drempels te berekenen zijn eerdere extremen uit de historische data verwijderd om geen uitbraken of incidenten mee te modelleren uit het verleden. Deze methode hanteren we sinds de start van de sterfte monitoring (in 2009).

Voor gebruikers van de publieke sterftcijfers is er een toelichting opgenomen dat de geschatte sterftcijfers over de recente weken nog kunnen veranderen. Ook omtrent de jaarlijkse update van de baseline is er een duidelijke toelichting opgenomen. Zie ook de voetnoten 1 en 2 zoals gepubliceerd op de webpagina van het RIVM: <https://www.rivm.nl/monitoring-sterftcijfers-nederland>.

- 1. De gestippelde lijn geeft schattingen van de sterftcijfers voor de 6 meest recente weken. Deze cijfers kunnen nog veranderen. Gemeenten geven hun sterfgevallen door aan het CBS. Daar zit meestal enkele dagen vertraging in. Dat zorgt voor een vertekend beeld. Om dat tegen te gaan, zijn de al gemelde sterftcijfers voor de laatste 6 weken opgehoogd. Voor deze ophoging kijkt het RIVM naar het patroon van de vertragingen in de meldingen van de sterfgevallen in de afgelopen weken.*
- 2. Het RIVM berekent elk jaar in de eerste week van juli de verwachte sterfte voor het komende jaar. Hiervoor gebruiken we de sterftcijfers van de afgelopen vijf jaar. Om vertekening van de verwachte sterfte te voorkomen, tellen we eerdere pieken niet mee. Deze pieken vallen vaak samen met koude- en hittegolven of uitbraken van infectieziekten. Het gaat hierbij om de 25% hoogste sterftcijfers van de afgelopen vijf jaar en de 20% hoogste sterftcijfers in juli en*

Datum
14 augustus 2024

Onze referentie
DG/2024-0083

augustus. De berekening maakt gebruik van een lineair regressiemodel met een lineaire tijdstrend en sinus/cosinus-termen om mogelijke seizoensschommelingen te beschrijven.

De 25% hoogste waarden zijn vooral waarnemingen tijdens influenza en COVID-19 epidemieën, soms met extreme koudeperiodes. De 20% hoogste waarden in de zomermaanden (juli en augustus) zijn soms overlappend met hittegolven.

Voor het berekenen van deze nieuwe boven- en onderverwachting wordt de data van de afgelopen 5 jaar gebruikt. Voor de verwachtingen in de periode juli 2024 t/m juni 2025 wordt data uit de periode juli 2019 tot en met juni 2024 gebruikt. Het CBS kan tot ruim een jaar later nog nameldingen en correcties van sterftegevallen doorvoeren. In voorkomende gevallen zorgt dit voor kleine wijzigingen waardoor de bovenverwachting of de benedenverwachting met terugwerkende kracht aangepast kan worden. Deze extra toelichting over nameldingen en correcties in de meest recente sterftcijfers van het CBS voegen wij toe aan de website. De analyses gebeuren altijd op de meest recente sterftcijfers van het CBS.

De verwachting is dat we niet, of in ieder geval niet op korte termijn, naar de trend van voor de coronapandemie zullen terugkeren. Met de verwachtte hogere sterfte, zal pas bij hogere absolute sterfte sprake zijn van oversterfte.

Ranglijst levensverwachting bij geboorte.

Het klopt dat de positie van Portugal tijdelijk verkeerd heeft gestaan op de pagina [Levensverwachting | Internationaal | Volksgezondheid en Zorg \(vzinfo.nl\)](#). Dat heeft u scherp gezien.

Bij het verwerken van de cijfers van Eurostat komt enig handwerk kijken en bij de sortering van landen is, mede vanwege het minimale verschil tussen Portugal en Nederland, de verkeerde volgorde van deze landen over het hoofd gezien voor oorspronkelijke plaatsing op de website.

Overigens hebben de cijfers altijd correct op de website gestaan (in de mouse-over en in de tabelweergave van de grafiek). Zodra we de verkeerde positie van Portugal in de rangorde ontdekten, is dit gecorrigeerd op de pagina. Een wijziging op de website is te zien aan de datum bovenaan de pagina. We zagen bij deze correctie in rangorde van Portugal en Nederland geen reden om een erratum op te nemen, aangezien de onderliggende cijfers voor deze rangorde niet gewijzigd waren.

Oude versies van overheidswebsites kun u altijd raadplegen via [archiefweb.eu](#) (dit systeem kan niet zo goed omweg met grafieken, maar de onderliggende cijfers zijn wel in te zien). Bedankt voor uw attendering. We doen ons best de

Datum
14 augustus 2024
Onze referentie
DG/2024-0083

informatie correct te presenteren en eventuele fouten zo snel mogelijk recht te zetten.

Nogmaals dank voor uw interesse in de gegevens op onze website, en goed om te horen dat u deze informatie waardevol acht. Wij proberen transparant te zijn en transparant te communiceren. Wij hopen met onze uitleg uw vragen te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. ir. J. Brug
Directeur--generaal RIVM